



Ông già khởi nghiệp bằng việc “cứu” môi trường

Là doanh nhân sở hữu hơn 200 bằng sáng chế quốc tế, nhiều nhất Việt Nam, TS Doanh nhân Nguyễn Thanh Mỹ gây bất ngờ khi tuyên bố ông thôi giữ chức Chủ tịch Hội đồng quản trị tại Mỹ Lan Group và ra khởi nghiệp với các dự án mới. Thế Giới Số đã có cuộc trò chuyện thú vị cùng TS về những dự án mang dáng dấp rất công nghệ giải quyết cuộc sống của ông.



TS Nguyễn Thanh Mỹ.



Chào TS Nguyễn Thanh Mỹ. Ở tuổi của ông đa số bắt đầu nghĩ đến việc chuyển giao công việc và nghỉ ngơi. Ông có vui không khi được gọi là “ông già khởi nghiệp”?

Tôi đã bắt đầu ý tưởng kinh doanh mới và tiến hành kế hoạch cổ phần hoá Mỹ Lan, năm 2015 tôi thôi điều hành Mỹ Lan Group. Không biết người khác nghĩ thế nào nhưng với tôi, 60 tuổi là quá sớm để về hưu.

Sau 10 năm phát triển, Mỹ Lan Group hiện là DN có giá trị hàng trăm triệu USD và bây giờ ông lại bắt tay vào dự án tỷ USD. Có vẻ như không nhiều tiền mà phải rất nhiều tiền mới là tham vọng của TS. Doanh nhân Nguyễn Thanh Mỹ?

Tôi lấy Steve Job làm ví dụ nhé! Trước khi trở thành huyền thoại của Apple, Steve là nhân viên của hãng máy tính IBM. Trong một lần trò chuyện, vị sếp đã bày tỏ niềm kiêu hãnh của ông ta với Steve Job: “thế giới có 4 máy vi tính thì nhà tôi sở hữu 3 cái”. Chính vào lúc đó, ý nghĩ tại sao không là mỗi người dân Mỹ đều có thể sở hữu một chiếc máy vi tính thay vì chỉ có mình ông ấy? Và như bạn thấy đấy, ý tưởng ban đầu đầy ngẫu nhiên đó đã đưa Steve đi rất xa.

Những người bước vào kinh doanh chỉ vì muốn kiếm thật nhiều tiền thì sẽ khó để thành công. Tất nhiên lợi nhuận phải là kết quả tất yếu của kinh doanh. Nhưng nếu mục tiêu kinh doanh chỉ thuần túy là lợi nhuận thì đường đi sẽ không dài. Bởi vì không ai biết chính xác mình phải có bao nhiêu tiền mới đủ. Đó là lí do mà những doanh nhân không bao giờ dừng lại dù họ đã có rất nhiều tiền. Khi đó tiền không phải là mục tiêu, họ vẫn tìm cách phát triển, mở rộng hoạt động kinh doanh bởi chính tố chất kinh doanh trong mình thúc đẩy.

Theo cá nhân tôi, những người kinh doanh thành công vì họ luôn bị ám ảnh bởi việc giải quyết các vấn đề còn chưa tốt cho thật tốt. Ví dụ vì hệ thống taxi quá kém, không ổn định về giá, khó sử dụng, chất lượng phục vụ không tốt nên Grab taxi, Uber... ra đời. Hầu hết các sản phẩm, dịch vụ đều được hình thành theo cách như thế.

Vậy vấn đề nào trong cuộc sống khiến ông nảy ra ý tưởng cho dự án tỷ USD?

Tháng 12/2015, tại Paris, nước ta đã Ký Hiệp định Khí hậu, cùng với 190 nước trên toàn thế giới cam kết giảm lượng khí thải nhà kính toàn cầu. Theo đó, năm 2017, các quốc gia phát triển Mỹ, Anh, Pháp sẽ chi 100 tỷ USD hỗ trợ các quốc gia (trong đó có Việt Nam) thực hiện công tác này. Nước ta đã cam kết giảm 8% và 25% nếu nhận được hỗ trợ.

Giảm bằng cách nào chính là việc của những người nghiên cứu như tôi. Khí thải nhà kính đi từ Nông nghiệp chiếm 43% (trong đó 35% từ công nghiệp và còn lại là các ngành khác). Trong khi ngành trồng lúa chiếm 50% nền nông nghiệp của nước ta. Vậy 50% của 43% lượng khí thải nông nghiệp nước ta là từ trồng lúa. Dự án Rynan Agrifood của tôi ra đời với mục tiêu: xây dựng một quy trình nông nghiệp bắt đầu từ sản xuất cho đến tiêu



thụ bên cạnh chất lượng thì cần ưu tiên cho việc giảm thiểu khí thải nhà kính.



PHÂN BÓN THÔNG MINH GIẢM Ô NHIỄM MÔI TRƯỜNG

Rynan Agrifood giải quyết điều đó như thế nào, thưa ông?

Tôi vừa hiện thực hoá 3 ý tưởng bằng 3 sáng chế. Đầu tiên, Rynan Agrifood sẽ sớm công bố ra thị trường loại phân bón thông minh giúp cải thiện tình trạng khí thải trong quá trình sản xuất nông nghiệp, đồng thời hạn chế tối đa sự thất thoát các chất trong quá trình bón phân. Ý tưởng về phân bón thông minh ra đời khi tôi giảng dạy ở Khoa Hoá học ứng dụng của trường Đại học Trà Vinh. Trong các tiết thực hành tôi thường yêu cầu sinh viên đi lấy nước ở sông về làm thí nghiệm. Từ đây tôi phát hiện nước sông bị ô nhiễm NPK do phân bón. Tìm hiểu sâu hơn tôi có thêm rất nhiều thông tin về ô nhiễm toàn cầu mà nguyên nhân từ sản xuất nông nghiệp.

40% lượng phân bón sẽ bị thất thoát trong quá trình bón phân. Một phần do lượng khí tích trong rơm rạ, trong các lớp lá khô trên mặt đất, ruộng kết hợp với chất có trong phân bón tạo thành các loại khí thoát lên theo thân cây lúa gây ô nhiễm. Một phần phân nữa



11/08/2016

sẽ do nước trong đất cuốn trôi và bị ngấm trở lại cũng gây ra ô nhiễm. Phân bón thông minh ra đời với mong muốn khắc phục những hạn chế trên. Tôi tạo ra một kết hợp gồm các hoạt chất hữu cơ bọc lấy những hạt phân bón bình thường, sau khi gieo hạt, rắc phân trong một ngày, phân sẽ tan từ từ, cây lúa sẽ hấp thu được gần như toàn bộ lượng chất. Và chỉ bón một lần duy nhất từ khi gieo hạt cho đến khi thu hoạch. Qua đó, cây trồng nhận hầu hết chất từ phân bón, đồng thời giảm thiểu tối đa lượng khí thải ra môi trường. Kết quả đã được đem kiểm định tại Hàn Quốc. Hiện chúng tôi đang tiến hành thử nghiệm bón phân trên 1ha lúa chia cho 5 hộ, mỗi hộ 200 m², tại Đồng Tháp. Quá trình thử nghiệm này được thực hiện cùng với sự tham gia kiểm nghiệm của các Tiến sĩ, chuyên gia thuộc Bộ Nông nghiệp. Theo kế hoạch thì nhà máy cung cấp phân bón thông minh này sẽ vận hành vào tháng 10/2016.



ĐỒNG HỒ THEO DÕI DÒNG NƯỚC

Và “vấn đề cần giải quyết” thứ 2 của ý tưởng thứ 2 của ông là gì?

Đó là đồng hồ thông minh thông báo tình trạng dòng nước chảy. Đồng bằng sông Cửu Long vừa trải qua đợt ngập mặn dài nặng nề nhất trong lịch sử. Nhà tôi ở cạnh dòng sông Cổ Chiên. Vậy mà nửa năm nay, ngày nào đi làm về tôi cũng nghe mấy đứa cháu trong nhà nói “bác hai bác hai cây chết hết vì không có nước tưới”. Tôi hỏi “nhà kế ngay sông mà sao kêu không có nước?”, “ngập mặn nước đó sao tưới?”. Thế là tôi tìm hiểu. Sau đó tôi biết con sông ngày 24 tiếng thì sẽ có vài tiếng là nước ngọt. Muốn lấy được nước ngọt thì phải canh biết được giờ để bơm nước. Vậy là chiếc đồng hồ nước thông minh ứng dụng điện toán đám mây và Internet vạn vật (Internet of Thing) ra đời giúp ứng phó với tình trạng xâm nhập mặn.



11/08/2016

Tôi đã gắn các định vị dọc theo dòng Cổ Chiên và các con sông ở tỉnh Trà Vinh. Thiết bị trung tâm sẽ chuyển dữ liệu lên các đám mây và từ đó chuyển về điện thoại thông minh kết nối. Bây giờ tôi chỉ cần ngồi trong phòng là có thể ngay lập tức cập nhật tình trạng dòng chảy của các con sông đã gắn thiết bị theo dõi.

Chi phí cho việc lắp đặt này khoảng bao nhiêu, thưa ông?

Khoảng 1 triệu USD.

1 triệu USD để theo dõi dòng chảy? Vậy đối tượng khách hàng của sản phẩm này là ai?

Là chính bạn, gia đình bạn, là các công ty cấp phát nước.

Nhưng nhà tôi đã gắn đồng hồ nước?

Với chiếc đồng hồ hiện tại, bạn không biết khi nào nước nhà mình bị rò rỉ hay thất thoát. Một năm nước ta bị thất thoát 34% nước sử dụng. Tỷ lệ toàn thế giới là 40%. Từ lượng nước tiêu thụ của một tháng, nhân với giá tiền một khối nước sẽ ra con số thất thoát. Thông tin bạn có thể tìm trên Internet.

Thất thoát nước do nhiều nguyên nhân: câu trộm, nhân viên công ty nước ghi sai số và rò rỉ. Rò rỉ là có thật vì khá nhiều đường ống dẫn nước, hạ tầng cơ sở của chúng ta được xây dựng từ thời Pháp. Vì vậy muốn kiểm tra, phát hiện kịp thời, đưa ra giải pháp khắc phục bạn phải chờ đến khi có hoá đơn. Trong khi với chiếc đồng hồ thông minh, nếu có nghi ngờ chỉ cần mở điện thoại ra, gõ vào biểu tượng đồng hồ, bạn sẽ biết được hôm nay nhà mình tiêu thụ bao nhiêu nước, tháng trước, quý trước và năm trước dù đang ở bất cứ nơi đâu, bất cứ lúc nào. Với chiếc đồng hồ thông minh có ứng dụng điện toán đám mây và Internet vạn vật này cũng giúp các công ty cấp nước phát hiện rò rỉ hay sai số ngay lập tức. Nhu cầu đồng hồ nước toàn quốc là 15 triệu cái. Giá của một chiếc đồng hồ trên thị trường hiện khoảng 1 triệu đồng/chiếc. Tôi sẽ cung cấp lắp đặt đồng hồ miễn phí và sử dụng dịch vụ gia tăng là bán hàng cho người truy cập vào trang web. Tôi cam kết trang bị luôn điện thoại thông minh cho người sử dụng đồng hồ nước thông minh. Hiện chúng tôi đã có những bước đi cụ thể cho dự án này.

THIẾT BỊ KIỂM SOÁT HÀNH TRÌNH VẬN CHUYỂN VACCIN, THỰC PHẨM ĐÔNG LẠNH

Vậy còn ý tưởng thứ 3, thưa ông?

Ý tưởng này đến với tôi khi các nhân viên của công ty đi chích ngừa Viêm Gan B và vẫn bị nhiễm bệnh. Kết nối với thông tin tôi từng đọc trên trang web Bill Gates Foundation là Bill Gates từng tặng các bệnh viện những thùng chứa vacin Viêm gan B. Nguyên nhân là nguy cơ vacin bị hư do quá trình vận chuyển là rất cao. Nó có tiêu chuẩn nhiệt độ nhất định. Nếu không đúng tiêu chuẩn thường các vi khuẩn đã bị làm suy yếu này sẽ chết. Vậy làm thế nào để giám sát quy trình này. Cách thức vận chuyển thực phẩm thịt cá, gia cầm đông lạnh cũng cùng cơ chế như vậy. Nhiều sản phẩm bị hư hỏng do tài xế có thể tắt máy xe nhằm tiết kiệm xăng, chạy sai lệch hành trình.

Sản phẩm của tôi là khoá điện từ vân tay gắn nhiệt kế có kết nối với điện thoại có thể kiểm soát hành trình này. Thiết bị cho phép cài đặt chế độ báo khi nhiệt độ không đúng...



11/08/2016

Ngoài ra, với thiết kế khác biệt, bạn có thể khoá cửa nhà bằng vân tay cảm ứng, mở khoá từ xa qua việc truy cập trên điện thoại. Và sản phẩm này chủ yếu phục vụ cho khâu phân phối nằm trong quy trình sản xuất thực phẩm giảm hiệu ứng nhà kính. Bên cạnh lãng phí, lượng thức ăn dư thừa hàng năm trên toàn thế giới cũng gây ô nhiễm môi trường rất nhiều.

Ông có ý định đề nghị cấp bằng sáng chế cho các sản phẩm này không?

Tất cả đã được đăng ký bản quyền sở hữu trí tuệ trong nước. Với sản phẩm phân bón thông minh, sau khi có kết quả chính xác từ Hàn Quốc tôi sẽ gửi đi Mỹ đề nghị cấp bằng sáng chế.

Sự ra đời của một loạt các sản phẩm ngay khi hành trình Rynan Agrifood vừa bước những bước đầu tiên cho thấy bộ sưu tập bằng sáng chế của ông sẽ không dừng ở con số hơn 200?

(Cười) Tôi cũng không đếm đầu. Đăng ký bằng sáng chế là để thuận lợi cho việc kinh doanh, tiếp đến là bảo vệ tài sản trí tuệ cho công ty sau này. Điều tôi quan tâm nhất là tính ứng dụng của những ý tưởng đó, lợi ích nó mang đến cho công ty và cộng đồng.

Giới trẻ VN có xu hướng khởi nghiệp ngày càng nhiều. Theo ông, đâu là tố chất cần thiết của một người lãnh đạo?

Muốn trở thành một người lãnh đạo thành công cần có tham vọng và tầm nhìn. Và tất nhiên phải hội đủ yếu tố nền tảng cơ bản như kiến thức, sự hiểu biết tốt về thị trường cũng như chuyên môn của lĩnh vực kinh doanh. Tôi đánh giá cao thiên hướng trong ngành Điện tử và Công nghệ thông tin của các bạn trẻ trong nước. Nhân viên của tôi, các bạn trẻ nói chung nên cần giỏi ở lĩnh vực này.

Xin cảm ông về cuộc trò chuyện này!

Tiến sĩ Nguyễn Thanh Mỹ từng làm việc cho các công ty điện toán, in ấn lớn như IBM, Kodak Polychrome Graphics. Năm 1997 ông thành lập công ty chuyên nghiên cứu, sản xuất vật liệu hữu cơ ngành in, quang điện tử tại Canada. Năm 1999, khi cùng gia đình về thăm quê hương, ông Mỹ có ý định đầu tư tại Việt Nam. Năm 2008, bỏ qua những can ngăn của bạn bè, người quen, ông Nguyễn Thanh Mỹ về thành lập công ty Mỹ Lan chuyên sản xuất kinh doanh sản phẩm hoá chất, vật liệu quang điện tử và vật tư ngành in tại tỉnh Trà Vinh quê hương.

Phạm Thủy-<http://www.tgs.vn>